

Бюлетень

Секретаріату та Пропагандійного Бюро Закордонної Організації
Української Партії Соціалістів-Револьюціонерів.

Ч. 4.

1 жовтня 1928.

П р а г а.

Міжнародне Бюро революційно-соціалістичних партій, яке було утворене тими партіями, що не годилися з авантюризмом III Комуністичного Інтернаціоналу та угодовством і опортунізмом II Інтернаціоналу. Стремління цих дійсно революційних і соціалістичних партій до міжнародної солідарності викликало потребу організації нового об'єднання, до якого ввійшла й наша організація та в роботі його брала активну участь.

Але все ж існування трьох міжнародних робітничих об'єднань є великою ненормальністю в житті працюючих мас, бо робочі класи мають одні інтереси, а значить, мусять мати й о д и н шлях - шлях визволення своєї праці.

Що ще цікаво констатувати, так це те, що між самими трудящими людьми не має такої суперечності, як між соціалістичними партіями, які часто ідеологічну догму підносять вище дійсних інтересів класу, яку боронять. Цей догіматизм і є головніша причина розбиття та внутрішньої боротьби соціалістів між собою.

Партії, що входять до названого Бюро перші відчули трагедію робітничого руху й виробляли програму єдиного Інтернаціоналу та виявляли зусилля до примирення двох ворогуючих ідеологічних таборів, бо їхнє ворогування лише обезсилює робочі класи та підтримує капіталізм. Однак заходи не дали сподіваних результатів. Безвідповідальна політика керівників двох Інтернаціоналів стояла на перешкоді з'єднанню і Бюро мусяло спинити на цей час свою примирливу акцію. Але це завдання мусять стояти постійно перед правдиво соціалістичними партіями, які стоять на ґрунті революційного соціалізму й соціалістичної науки не зводять до обмеженої догми.

Зараз деякі партії вважають доцільним влитися цілим Бюром до II Інтернаціоналу, щоб підсилити ліве крило його та, зрозуміло, направити політику цього найбільшого міжнародного об'єднання, яке зараз під кермом поміркованих, а не революційних вождів не вилучає тієї соціально-будівничої енергії, яка ховається в мільйонах робочого люду, що об'єднаний в Соціінтерн.

Революційний розгін і патос, що властивий партіям які входять до Бюро може зорганізує потенціалну енергію цих мільйонів і поверне її в кінетичну, щоб усунути кволість та прищепити бадьорий дух.

Секретаріат З.О. У.П.С.Р. надіслав до Міжнародного Бюро революційно-соціалістичних партій наступного листа, в якому з'ясовує докладно наше відношення до Інтернаціоналів та показано як укр. соціалісти-революціонери ставляться до питання єдиного соціалістичного фронту.

Дорогі Товариші!

ІV Закордонна Конференція Української партії Соціалістів-Револуціонерів 9-10 липня 1928 р., дякуючи за Ваше привітання, доручила нам повідомити Вас про своє становище в справі єдиного пролетарсько-соціалістичного фронту, про що Ви запитуєте в листі з

Наша партія, в засаді стоячи за відновлення єдиного пролетарсько-соціалістичного фронту, розбитого непримиримою тактикою Комінтерну, думає, що в цей час об'єднання пролетарських партій здійснити майже не можна через неймовірні труднощі. Ці труднощі полягають в становищі, поглядах і переживаннях як Комінтерну, так і Соцінтерну.

Наприклад, останній VI конгрес Комінтерну пішов цілком за вказівками російської компартії, яка проголосила війну соціалістам ще на початку революції і досі на цім становищі стоїть уперто, навіть загострює свою боротьбу проти партій Соцінтерна, МБюро і навіть комуністичних груп, що не йдуть сліпо за вказівками Кремля.

Розправа російської компартії з своєю опозицією /Троцький, Зіновів, Каменев, Радек, Раковський, Смірнов, Преображенський, Пятаков і ин./показує Вам н а г л я д н о, чим живе диктатура в Москві. Комінтерн одобрив розправу з Троцьким, а тому тим більше не міг не прийняти пропозиції Москви /доклад Бухаріна/ про крайнє загострення боротьби проти всіх партій і течій в соціалізмі, які хоч трохи інакше думають і поступають, ніж Москва. Ми, читаючи совітську пресу, стоїмо цілком в курсі настроїв і плянів Москви, котра буквально хоче перенести в і й н у проти соціалістів з території СРСР в Європу і Америку.

Ми знаємо з тієї совітської преси, що Москва вважає ліві, революційно-соціалістичні партії і течії за більш для себе небезпечні, ніж опортуністичну соціал-демократію. Збільшену ненависть проти лівих партій і течій, Москва виявляє в такому афоризмі:

"Ліві соціалісти є не мостом, а муром між Комінтерном і пролетаріятom".

Цей афоризм характеризує відношення Комінтерна /Москви/ якраз до партій М.Бюро.

Москва безумовно трактує не лише партії Соцінтерна, але й партії М.Бюро, як в о р о г і в пролетаріятю, соціалізму, соціальної революції і радянської влади.

Згодьтесь з тим, що де панує т а к и й погляд, то там нема і не може бути жадних психологічних передумов навіть для простого контакту, не то що для об'єднання.

По скільки люди керуються в своїй поведінці не лише класовими інтересами, але й політичними та іншими емоціями, то мусить бути нами оцінений отой фактор майже зоологічної ненависти, яким керується Москва /і Комінтерн/ у своїх відносинах до всіх соціалістичних партій і комуністичних опозицій. Де є емоція ненависти, там панує політична сліпота, там порозуміння є неможливе.

Тепер погляньмо на Соцінтерн. Він має в Європі міцні позиції, але тактика його остільки не революційна, інтернаціоналізм його партій остільки слабкий, його засади про можливість коаліції з буржуазією і підтримка так зв."Ліги націй" остільки не соціалістичні, його відношення, напр., до колоніальних проблем остільки буржуазне, що ми могли-б з повним

правом вважати Соціалістичні за союз ліберально-демократичних буржуазних партій, коли б це не були партії робітничі.

Але фактом є, що в цих партіях є багато справжнього пролетаріату, який впрочім іде під проводом опортуністичних верхів не більш свідомо, як, прим., пролетаріат католицьких проф. союзів іде під проводом клерикальної реакції.

Ну, і як же можна погодити такі два контрасти, як Комінтерн і Соціалістичні, коли обидві ці організації не можуть погодитись з М.Бюро, яке стоїть блізу до кожного антиподу?

Дійсність показує, що Соціалістичні не хочуть зближатись не лише з Комінтерном, але й з М.Бюро, а в той час і Комінтерн ненавидить не лише Соціалістичні, але й М.Бюро.

Становище М.Бюро поміж тими силами є просто тригичним тому, що виглядів на зближення екстремних напрямів нема в цей час майже ніяких.

Коли взяти на увагу чисельність Інтернаціоналів, то ми можемо сказати, що Соціалістичні з своїми 6638 тисячами має в Європі проти себе фактично 250 тисяч комуністів /з 1675000 членів Комінтерну на СССР припадає 1.300.000, решта-ж припадає на весь останній світ та й то дуже перебільшена/.

Ясно, що Комінтерн не має надій на успіх в Європі, але ще більш ясно, що він спричинив відхід європейських пролетарських мас на право. І лише буржуазна реакція своєю політикою революційної маси, які йдуть на ліво і на виборах віддають частину голосів навіть за комуністів. В самих умовах Європи заложена можливість революціонізації пролетарських мас, але Москва своєю внутрішньою і зовнішньою політикою, своєю претенціозністю в боротьбі за гегемонію в революції згортає цю революціонізацію і паралізує Соціалістичні.

Це становище може змінитися лише тоді, коли революціонізація мас не буде йти в користь Москви - з одного боку, і коли відхід від Комінтерну не означатиме падінням в опортунізм Соціалістичні. Це можливо значить лише при умові, коли М.Бюро розвинуло-б свою акцію во імя переходу пролетаріату на позиції революційної маси, вільного від каліцтва Комінтерна і Соціалістичні.

Але щоб не сталося, треба, щоб М.Бюро бачило своє призначення не лише в безоглядній на цей час пропаганді екстремів, які органічно не можуть поєднатись, а в пропаганді революційного соціалізму, в критиці шкідливих екстремів, в організації мас на засадах револ.соціалізму. І щойно після того, коли М.Бюро збільшило-б свої сили до степені помітного фактора в міжнародно-соціалістичному житті, можна-б виступити йому з платформою єдиного пролетарсько-соціалістичного фронту.

Наша партія стоїть якраз на цій позиції, не бачучи в цей час інших шляхів до здійснення ідеї соціалістичного об'єднання.

Іноді заявляється голоси, що з тактичних міркувань було-б корисно М.Бюро порозумітися з Соціалістичним з метою збільшити в ній ліве крило. І цим вплинути на зміну тактики Соціалістичні. Ми не могли-б сказати з певністю, чи це допомогло-б революціонізації Соціалістичні, де диктують свою політику англійці, французи, німці, однак вважаємо, що це питання варто було-б обміркувати.

Наша партія теперішньої тактики Соцінтерну прийняти не може, однак коли-б МБюро мало надію змінити ту тактику своїм вступом до Соцінтерну, то наша партія не заперечувала б цього кроку, коли б МБюро нашло нові засоби для досягнення своєї мети.

Таке наше становище в цій справі.

З соціалістичним привітом.

ЧЕРГОВА СПРАВА.

В житті української еміграції в ЧСР наступила значна зміна. Сотні студентів, що мали стипендії по різних українських та чеських школах, поінччали ці школи, здобувши освіту чи високу чи середню й зараз цілими сотнями шукають праці. Маса цієї фахово освіченої молоді, для якої багате місце праці - Україна, праця серед свого народу, для піднесення його культури та господарства, але чужі політичні режими, що панують на наших землях, не пускають емігрантів до дому, хоч би вони й хотіли повернутися.

Тому сотні інженерів працюють до будівлі доріг та домів у Празі та інших містах, не використовуючи, здобутої довгими роками фахової освіти. Нетреба й говорити, що навіть з народно-господарського становища це є велике марнотрацтво, бо щоб працювати на будовах нетреба було кінчати високих шкіль і марнувати великі народні засоби, які були витрачені на утримання цих людей та шкіль.

Тому й завдання сучасної, фахової й особливо, аполітичної еміграції полягає в боротьбі за можливість повертуту на батьківщину. І треба вибороти можливість масового повертуту. Українське громадянство, що перебуває на рідних землях мусить бути чинним у цій боротьбі, тому що пануючі чужинці закріплюють свої позиції панування, надсилаючи гурти своєї інтелігенції, що переводить денационалізацію нашого народу.

Справа повертуту - це найбільш актуальне питання, яке стоїть зараз на черзі й розрішити треба його принципово та практично негайчись. Широку та всебічну акцію мусить повести еміграція в цім напрямі й поставити в обовязок кожному освіченому українцеві шукати праці на українських землях, де він зможе відробити видатки на освіту.

Еміграція, як така, вже виконала свою роль перед батьківщиною та, як маса, більше на чужині не потрібна. Вона здобула великий досвід, перебуваючи в Зах. Європі й цей досвід мусить нести на Україну. Вона там допоможе народові вилізти з культурної тьми та господарської нужди й цим прискорить процес визволення.

Инша річ політичні партії, які ведуть боротьбу з окупаціями. Для них поворот-значить зміна своїх позицій що до влад, які зараз панують. Але мінять ці позиції нема об'єктивної підстави, тому політичні партії мусять і далі вести запеклу боротьбу з хижими націоналістами, викриваючи їхнє грабіжництво.

В наступних числах Бюлетеню буде віділено ще місце цьому питанню.

Х Р О Н І К А.

I.

Наша організація за останні три роки зросла числом поповнюючи свої лави робітниками, що працюють по різних країнах Європи та Америки. В багатьох країнах існують відділи наші, які проводять серед робітництва організаційні завдання та культурно-освітню працю.

На працю в цих відділах Головний Комітет послав підготовлених для культурно-організаційної роботи товаришів і ранім, а цього року особливо вважає потрібним підсилити місцеві відділи. Тому до Франції, наприклад, намічено кілька т.т. і серед них т.Васьківський, т.Гречишкін та інші.

На пропозицію відділу "Оборони України" в Детройті відіждуть в ближчій часі т.Куликівський. Через кілька тижнів відіде до Америки ще кілька товаришів, один з яких має осісти в Чикаго.

II.

Велике число робітників-членів Всепрофесійного Союзу в ЧСР, а також і інші виявили бажання вивчити кооперацію. Тому при Укр. Роб.Університеті в найближчий час будуть відкриті позаочні кооперативні курси, що випустять потрібні курси та цим виконають задання робітників. Вже доручено цілому ряду товаришів виготовляти лекції по кооперації, як теоретичного, так і практичного знання.

III.

В Празі, навколо нашого есерівського центру скуплено багато товаришів, які вже покінчали високі школи й зараз при Соціологічному Інституті переводять додаткові студії соціології та інших соціальних наук під керівництвом М.Ю.Шаловала.

Соціологічний семінар, який відновив після літньої перерви свою працю поповнений переважно членами УПСР. Широко розроблений програм семінару й намічені теми для практичних вправ дає повну підставу сподіватися великого успіху, бо кожний учасник має виготовити на протязі семестру не менше одного доповіді та відбутися дебата по ньому.

До послуг членів семінару є велика бібліотека при Інституті, в якій багато підібрані книжки з різних галузей громадознавства.

Цей соціологічний семінар є високою школою для товаришів, які хочуть бути широко освіченими політичними робітниками.

Головний Комітет виніс постанову, якою зобов'язує кожного члена 3.0. УПСР, який перебуває в Празі, та по освітній підготовці надається до цього, відвідувати всі виклади семінару.

IV.

Всепрофесійний Робітничий Союз вже пережив першу організаційну фазу і вступив у добу нормального життя та поступового зросту. Союз зараз об'єднує 13 відділів і Управа занята організацією ще 5 відділів. В деяких робітничих організаціях вже позакладувані дитячі школи, що мають намір виховувати дітей робітників та будуть позакладені бібліотеки.

Багато робітників-членів Союзу повписувались членами Укр.Роб. Університету.

V.

20-го вересня ц.р. в Ржевціцах /місто коло Праги/ в Українському Клубі п.Феденка виступав з дурнівським рефератиком, в якому намагався "критикувати" книгу т.Шаповала "Велика Революція і укр. визвольна програма".

Розмова його зводилася до того, що він оправчувався перед присутніми за негідні вчинки своїх однопартійців - есдеків в час революції, яких т.Шаповал, так талановито розкрив, як зрачників Революції і працюючих мас.

"Оборона" п.Феденка була дуже примітивна й жалюгідна, про що й писати шкода. А виступи присутніх товаришів Григоріва, Паливоди та Довгала, а також голови Ржевницького Клубу Проф.Шелухина показали аудиторії повну безглуздість виступу п.Феденка, після чого члени Клубу не хотіли слухати його зовсім і позбавили слова. Збентежений та оганьблений "воляка" повинув поле бою й без жадного співчуття пішов із Клубу.

Головний Комітет ствердив дійсним членом З.О. У.П.С.Р. тов. Б о б е л я к а, який вступив по цвіківській організації.

Секретаріат просить місцеві організації, особливо робітничі, подати відомости про умови праці в тих підприємствах, де товариші працюють, а також сповістити чи можна здобути ще працю в тих підприємствах.

Секретаріат просить місцеві організації надіслати списки членів та співчуваючих /зарегістрованих/ організацій УПСР на адресу т. Довгала.

Ціна окремого числа - 1 к.ч.